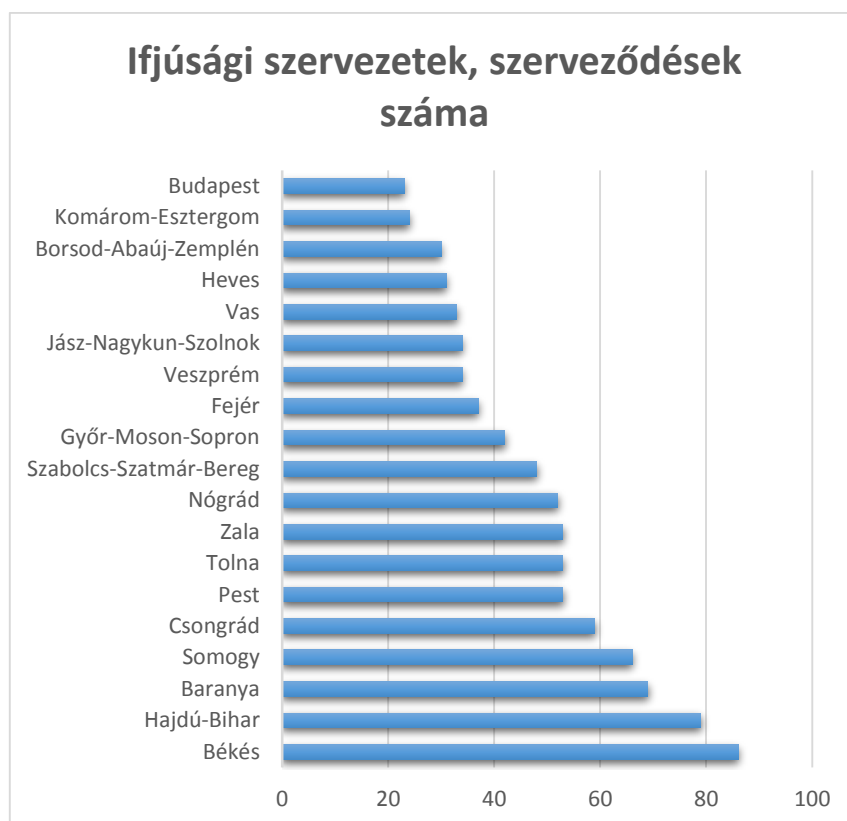

A „Leleményes hősök” felmérés eredményei

Alapadatok

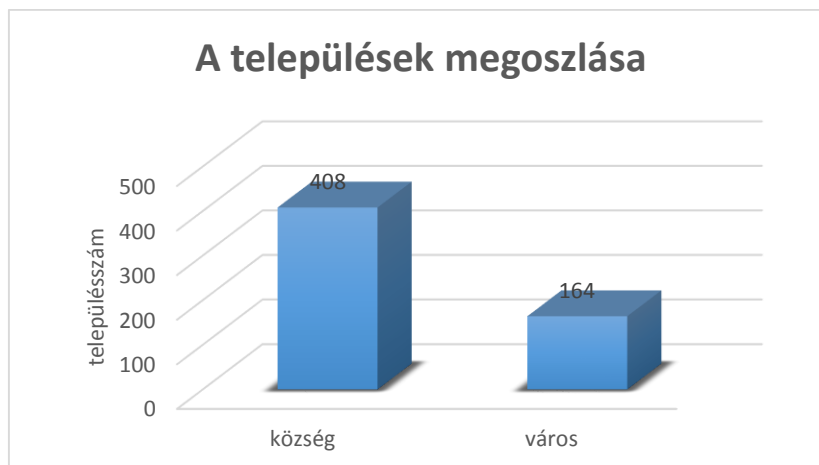
- 906 olyan visszajelzést kaptunk, amelyek vagy ifjúsági szervezettől származtak, vagy olyan településekről érkeztek, amelyeken noha nem létezik ifjúsági közösség, lennének vállalkozók a projekthez való csatlakozásra.
- 572 településről érkeztek válaszok, az ország minden megyéjéből, kivéve Bács-Kiskun megyét, ahol a kérdőív nem került kiküldésre.

Területi adatok

1. ábra Ifjúsági szervezetek, szerveződések száma (N=906)

A legtöbb válasz Békés, Hajdú-Bihar, Baranya és Somogy megyéből érkezett. Utóbbi két megye esetében a nagyobb aktivitás összefügghet a magasabb megyei településszámmal, ugyanis aprófalvas területnek számítanak.

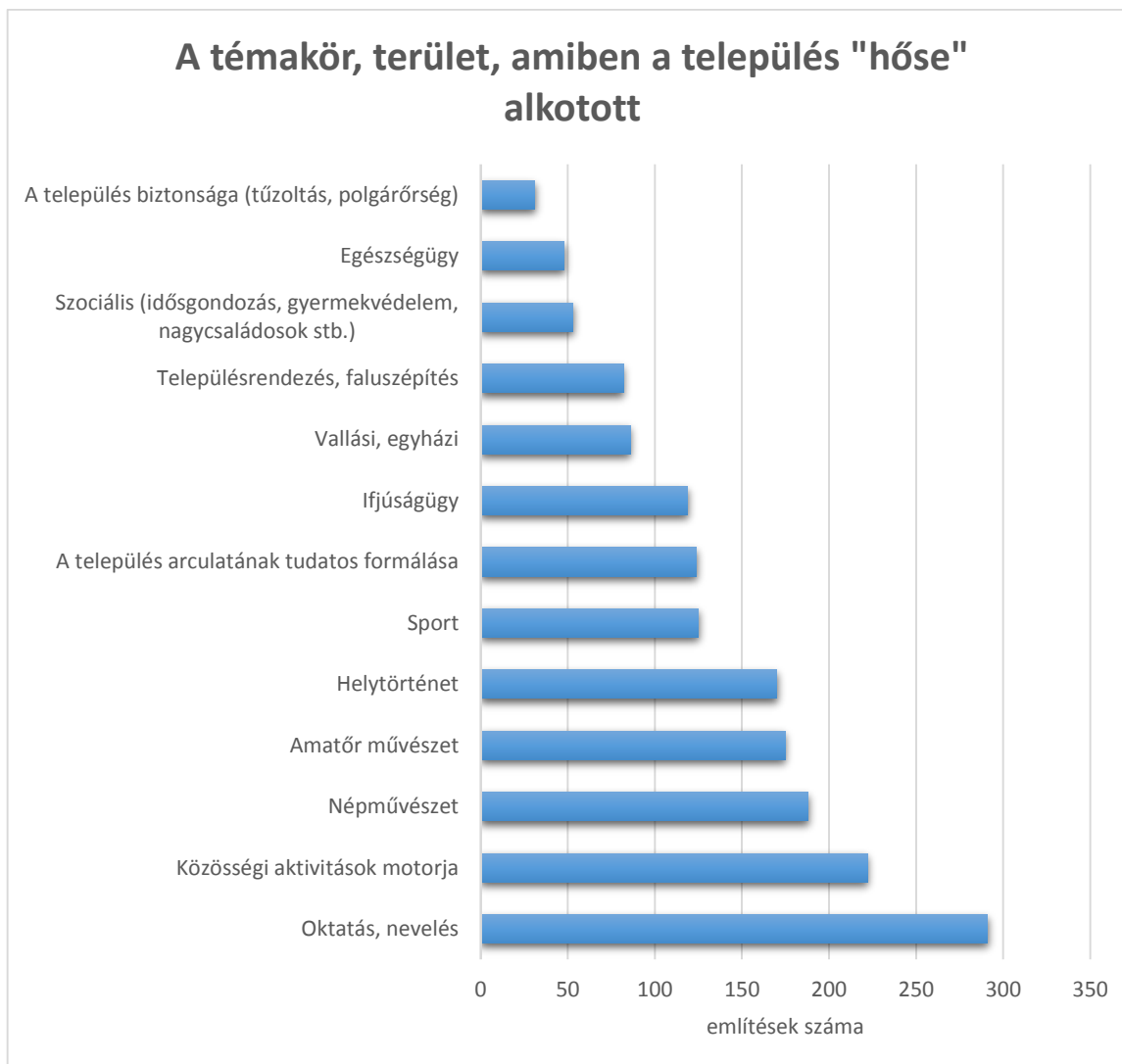
2. ábra A települések megoszlása (N=572)

Sokkal több községből (71%) kaptunk visszajelzést, mint városból. Ezek szerint a helyi példaképek szerepe a kisebb településeken jelentősebb. A mikroközösségekben valószínűleg jobban számon tartják azokat, akik sokat tettek a településért, a faluközösségért. Ezeket a személyeket és munkásságukat maguk a fiatalok, azok szülei, nagyszülei személyesen is ismerhették, a település méretéből adódóan rokoni, baráti kapcsolatok révén még közelebb kerülhetnek példaképeikhez. A **„leleményes hősök” program tehát leginkább a községekben aktivizálta a fiatalokat.**

A 11 és 20 fő közötti csoportok vannak legnagyobb számban (346), és az 50 fő alatti csoportok adják az összes szervezet 91%-át.

„Helyi hősök”

A válaszadók többsége (823 – 90%) ki tudott említeni egy, vagy több olyan személyt, aki(k) megérdemli(k) a „helyi hős” címet. Sokszor fordult elő, hogy nem írtak nevet, hanem egész csoportot jelöltek. A választottak a legkülönbözőbb területeken tevékenykedtek, sokan akár több terepen is jeleskedtek.

3. ábra A témakör, terület, amiben a település „hőse” alkotott

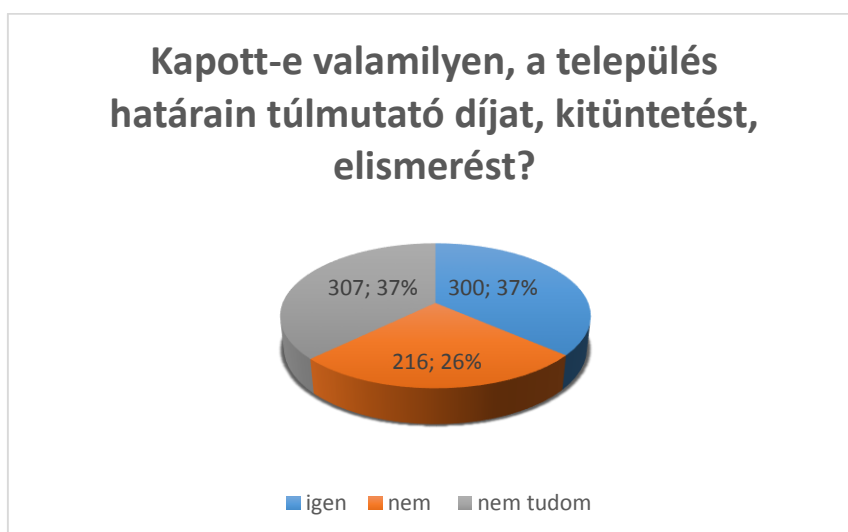
A legtöbb példakép művészeti területen tevékenykedett (a népművészetet és amatőr művészetet együtt nézve), a második legnépszerűbb kategória pedig az oktatás, nevelés volt. Sok pedagógus vált példaképpé szemükben, hasonlóan azokhoz, akik a közösségi aktivitások motorjainak tekinthetők.

Az oktatás területén belül az **óvodapedagógusok, tanítók, tanárok** munkáját ismerték. Őket gyakran nem csak pedagógiai, hanem népművészeti, helytörténelmi munkásságuk miatt is követendő példának tekintik a fiatalok. A művészetek terén a **népművészek, táncoktatók**; az egészségügyben főként a **szakorvosok, védőnők, gyógyszerészek, ápolók**; szociális területen az **egyházi személyek, egészségügyi dolgozók** váltak példaképpé.

4. ábra Kapott-e valamilyen helyi díjat, kitüntetést? (N=823)

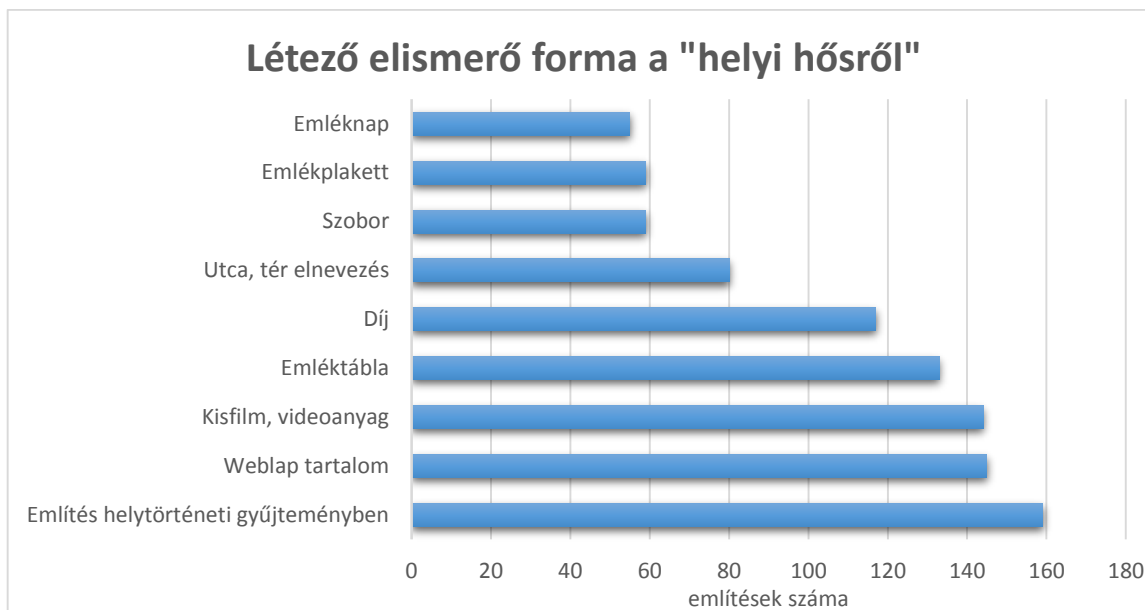
A választott „hősök” felét az ifjúsági csoport információi szerint a lokális közösség korábban már díjazta valamilyen formában, 29%-ról nincsenek információik, 21%-uk pedig még nem kapott ilyen elismerést, ami arra utalhat, hogy ők valóban a hétköznapi emberek közül kerültek ki¹.

5. ábra Kapott-e valamilyen, a település határain túlmutató díjat, kitüntetést, elismerést? (N=823)

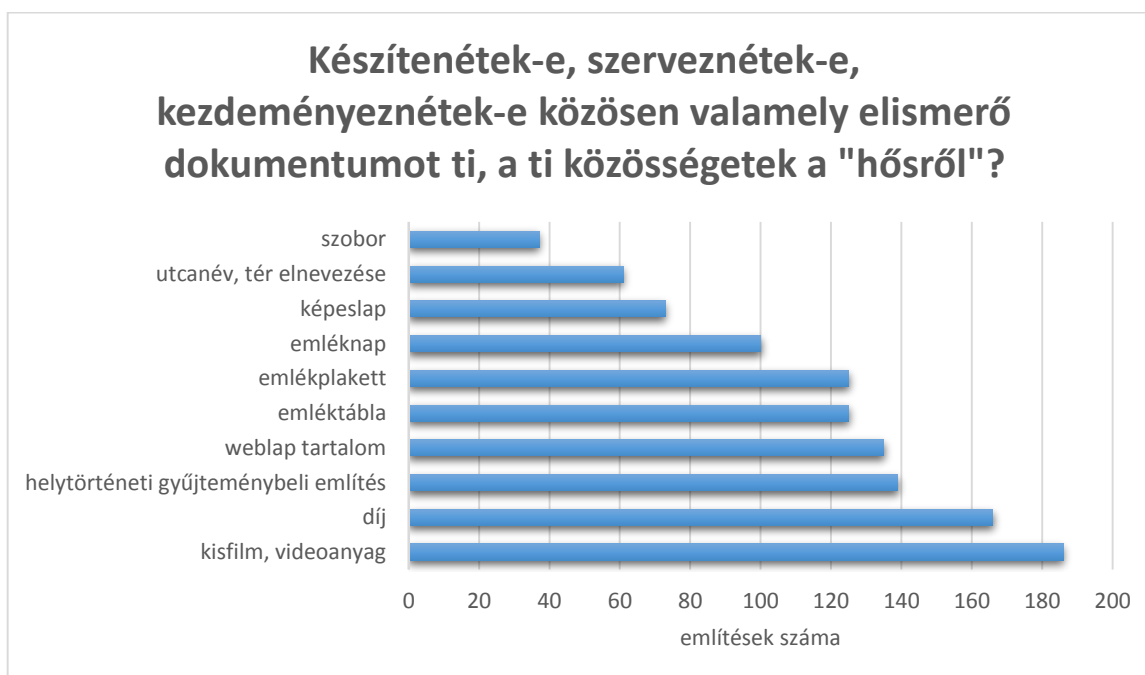
Más településeken a választott példaképek 37%-a már kapott korábban valamilyen elismerést, kisebb arányuk nem részesült díjazásban a település határain kívül, ugyancsak 37%-ban pedig nincsenek információik arról, hogy a helyi hős munkásságát elismerték-e a feltüntetett formák valamelyikével.

¹ Azok közül, akik ki tudtak emelni egy vagy több „helyi hőst”.

6. ábra Létező elismerő forma a "helyi hősről"

A „helyi hősök” életéről, munkásságáról a fiatalok válasza alapján összesen **159 említés** történt **helytörténeti gyűjteményben**, továbbá **145 weblap**, **144 film**, **133 emléktábla**, **59 szobor** készült. **117 alkalommal kaptak díjat** és **59-szer emléklakettet**, **80 utca vagy tér** a helyi példakép nevét viseli, **55** esetben **emléknap** során emlékeztem meg a róluk.

7. ábra Készítenétek-e, szerveznétek-e, kezdeményeznétek-e közösen valamely elismerő dokumentumot ti, a ti közösségetek a "hősről"?

Több mint 700 csoport készítené elismerő dokumentumot, vagy szervezne valamilyen rendezvényt a választott „hősről”. A **díjak**, és **videók** készítése számít a legnépszerűbb kategóriának. Sok csoport vállalkozna továbbá **online tartalom** létrehozására és a mintakép **helytörténeti gyűjteményben való említésére**. A válaszadók majdnem negyede azonban nem jelezte szándékát arra vonatkozólag, hogy a választott személy előtt valamilyen módon tisztelegne.

Közösségi aktivitás

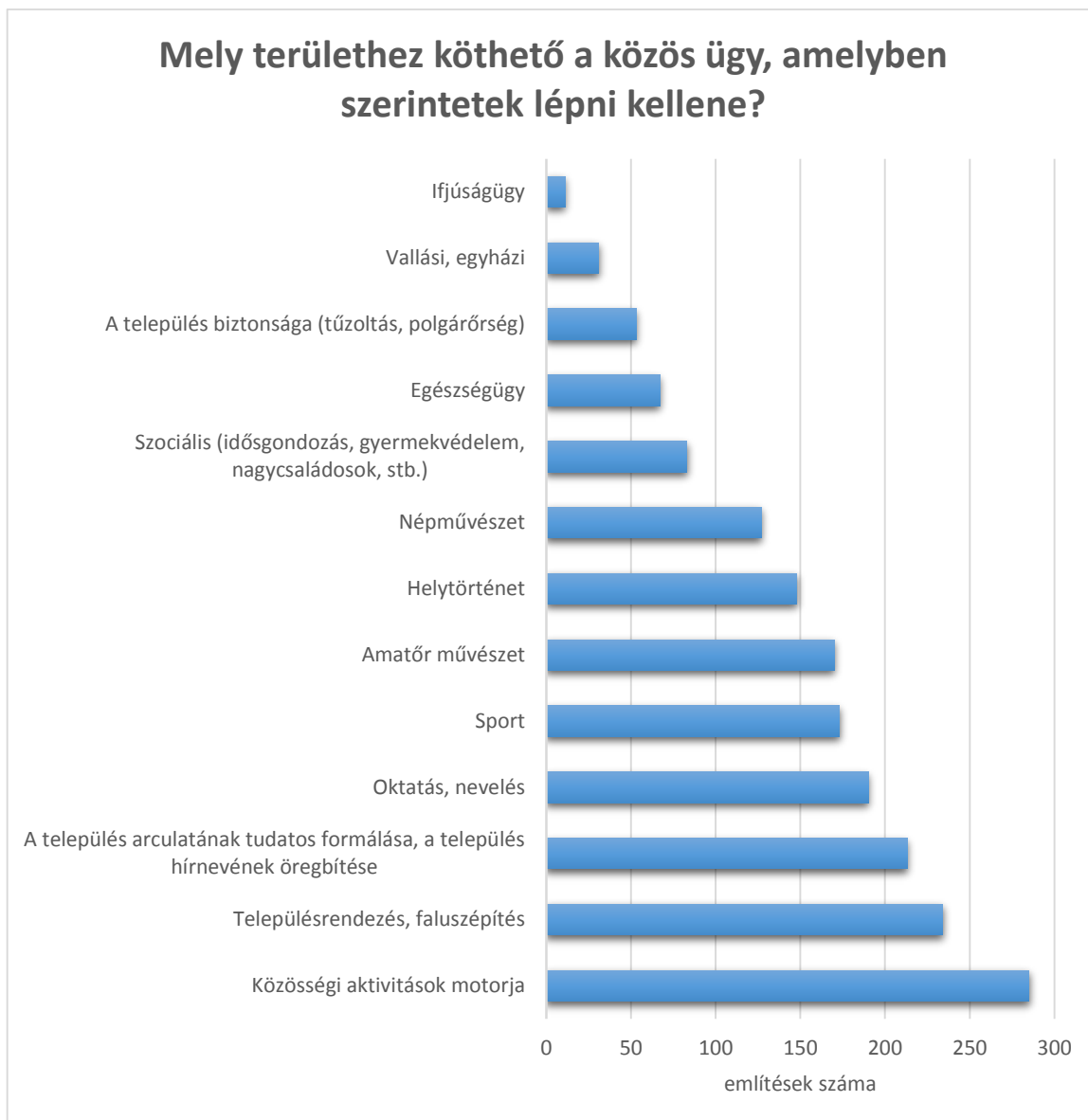
A csoportok **80%-a részt venne** a programhoz kapcsolódó **felkészítő napon**², ami a projekt iránti nagyobb fokú elköteleződésre utal. Az alábbi ábra megyei bontásban mutatja a csoportok aktivitását.

8. ábra Felkészítő napon való részvételi hajlandóság megyénként a csoportok, jelentkezések száma szerint (N=725)

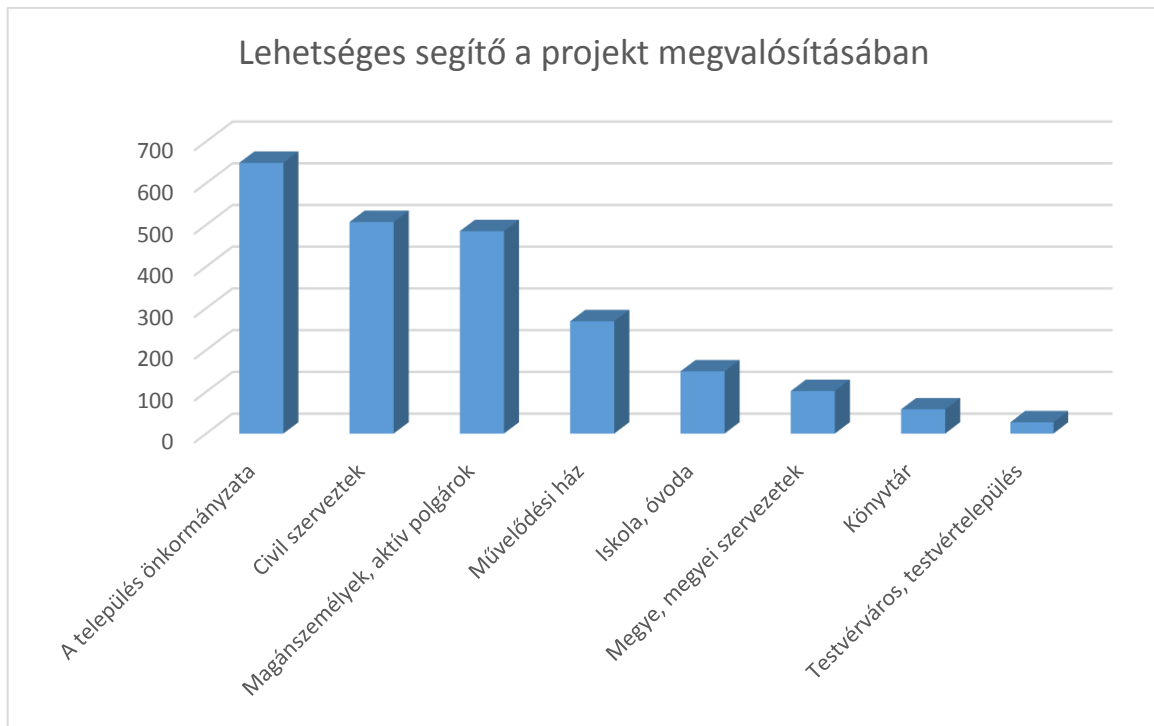
Az ifjúsági közösségek lokális szerepvállalása jelentős, hiszen **78%-uk részt szokott venni a közösség egészét érintő akciókban**. A válaszadók szerint a fiataloknak igen kicsi az esélyük a helyi ügyekbe való beleszólásra (az iskolai osztályzatnak megfelelő ötfokú skálán 2,64-es érték). Úgy tűnik, hogy noha a fiatalok a közös feladatokból kiveszik a részüket, a döntéseket már nem tudják befolyásolni.

² A kérdés a következőképp hangzott: „Részt venne/vennének néhányan a közösségből egy felkészítő napon, közös gondolkodásban a projekttel kapcsolatban?” – az ábra az igennel válaszolt csoportok számát mutatja megyei bontásban.

9. ábra Mely területhez köthető a közös ügy, amelyben szerintetek lépni kellene?

Arra a kérdésre, hogy vannak-e, illetve melyek azok a területek, amelyek érdekében közösségi összefogásra lenne szükség, számtalan egyedi válasz érkezett. Érdekes, hogy az ifjúságügyet említették a legkevesebbszer, a település arculatának formálása ezzel szemben kiemelt jelentőségű a fiatalok számára.

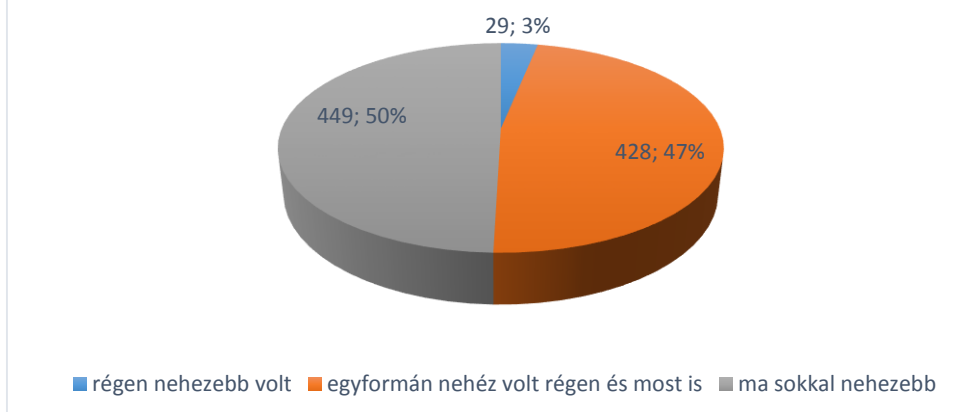

10. ábra Lehetséges segítő a projekt megvalósításában

A fiatalok leginkább az **önkormányzatok** (72%) és a **civil szervezetek** segítségére (56%) támaszkodnának az ügy megvalósítását illetően (több segítőt is megjelölhettek). Bizalommal fordulnának a **művelődési házak** dolgozóihoz (30%), az iskolák, óvodák és a megyei szervezetek segítségét (16% ill. 11%) azonban valószínűleg nem tartják elégségesnek. A sürgető feladatok jellegéből adódóan már látható volt, hogy a problémák megoldása nem feltétlenül a könyvtárak falai között fog zajlani (6%). A **magánszemélyek, aktív polgárok** (53%) támogatására a válaszadók fele számít, ami igen figyelemre méltó eredmény az alacsonyabb intézményi értékekhez képest.

Hősök régen és most

Az ifjúsági közösség tagjai szerint ma, vagy régen volt nehezebb „hősnek” lenni?

11. ábra Az ifjúsági közösség tagjai szerint ma, vagy régen volt nehezebb „hősnek” lenni? (N=906)

Erősen megoszlanak a vélemények abban, hogy mikor is volt nehezebb a hősök élete. A válaszadók 47%-a a korábbi és a jelenlegi helyzetet egyformán nehéznek tartja, a csoportok fele szerint viszont ma nehezebb a hőssé válás.

A fiatalok jelentős hányada (67%) gondolja úgy, hogy a projekt megvalósítása esetén a saját közösségük is méltó lenne a „hétköznapi, leleményes hős” címre, harmaduk szerint viszont ez a teljesítmény még kevés a példaképpé váláshoz.

Összegzés

Az ország számos pontjáról érkeztek visszajelzések a programmal kapcsolatban. A fiatalok Békés megyében voltak a legaktívabbak, a fővárosban és Komárom-Esztergom megyében pedig a jelentkezők száma, és a részvételi hajlandóság egyaránt alacsonynak tekinthető.

A választott példaképek leginkább alkotó és oktató tevékenységet végeznek, a közösségi aktivitások motorjainak tekinthetők.

A kiválasztottak igen nagy része korábban még nem részesült helyi, vagy a település határain túlmutató díjazásban, ami azt bizonyítja, hogy a mindennapok hőseire találtak rá a fiatalok. Az ifjúsági csoportok, szerveződések a „helyi hős” előtt filmekkel, díjakkal, helytörténeti gyűjteményben való említéssel, online tartalmakkal és számos más módon tisztelegnének.

A Leleményes hősök programra jelentkezett szervezetek többsége részt szokott venni a közösség egészét érintő ügyekben, megmozdulásokban. A nagyarányú participáció ellenére sokuk úgy látja, hogy nem tudja befolyásolni a helyi döntéseket. Lakóhelyükön többek között a település arculatának formálását, az ifjúság segítségét, az oktatás, a kultúra és a hagyományörzés szerepének erősítését emelték ki, mint sürgető, megoldandó problémát. A válaszadók 80%-a jelezte, hogy közösségükből lenne olyan személy, aki a projekttel kapcsolatos felkészítő napos is részt venne.